

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óra 10 frt - kr.
Félóra 5 " " "
Negyedóra 2 " " "
Egy óra 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Még egyszer a trónörökös házassága.

Tudod e édes magyarom, hogy most arról lesz szó az országgyűlésen, hogy annak a törvényes felesége, aki egykor királyod lesz, ne legyen királyné és arról, hogyha fia születik, ne örökölhessen a királyi széket.

El akarják veled hitletni, hogy két-fajta törvényes feleség van: az egyik fajta az egyenrangú törvényes feleség, a másik fajta a nem egyenrangú törvényes feleség.

Bele fér ez a te fejedbe édes magyarom? Az enyémbe nem fér bele. Te is, én is, tiszteljük azt az asszonyt, akit feleségül veszünk. — Nem bírnak benne te sem, én sem kétféle feleséget látni a szerint, hogy milyen ur volt az ő édes atya. Nem a feleségünk családfájával házasodunk össze, hanem vele. Ha ő méltó arra, hogy törvényes feleségünk legyen, nem kérdezzük, hogy hol járt az öregapja lelke, hanem csak azt, hogy milyen az ő lelke? S ez akár-milyen, ha törvényes feleségünk lett, feleségünk csak egyféle lehet, kétféle nem lehet; vagy felség, vagy nem feleség; a kettő közt nincs helye egy harmadik állapotnak a magyar józan ész szerint.

De hát mit törődünk azzal, hogy a trónörökös törvényes felesége lesz-e királyné és fia lesz-e király? Feleségét nem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy cseh, nem is nagyon fiatal, nem is nagyon szép. Fia pedig még csak ezután

lesz, ha lesz; azt sem tudjuk, milyen lesz, a mikor lesz.

Hej, édes magyarom, nem is ezért fáj a mi fejünk, hanem azért, mert mi a magyar közjog rendelkezéseit szenteknek és sérthetetleneknek akarjuk tekinteni.

Az uralkodóház azon jog alapján uralkodik ma is, a melylyel a nemzet 1723-ban megajándékozta bizonyos feltételek alatt.

Aki az ajándékot elfogadta, az adott jogot élvezi (és ha nem kapta volna e jogot, a család már 1740-ben megszűnt volna uralkodni), szükségyszerűleg tartozik az ajándék feltételét is tiszteletben tartani.

E feltétel nem kevesebb volt, mint az ország jogainak, törvényeinek, szokásainak, önállóságának, függetlenségének fentartása és tiszteletben tartása.

Nem faggatom, hogy miképpen lett sokszor e feltétel megtartva? Csak a feltétel fontosságát említem meg azért, hogy tudjad és értsed édes magyarom, hogy érdemes nekünk azért küzdeni, hogy az uralkodóház trónjának jogi alapját képező törvény sérthetetlen maradjon s azon semmi újítás ne történjék. Mert ha megengedhető ma ilyen, holnap pedig olyan újítás, akkor az egésznek értéke meginog s a nyers erő birtoklásával szemben még csak a világos jogra sem fognának hivatkozhatni, ha ismét bekövetkeznék olyan korszak, mint a milyent számtalanszor átélt már a magyar nemzet az utóbbi másfél század alatt.

Azt mondják nekünk, hogy legyünk nyugodtak, a trónörökös nyilatkozata, melyet törvényeink közé akarnak iktatni, nem változtat semmit az 1723-iki alaptörvényeken.

Nem-e? Az országgyűlésen majd elmondjuk, én is, mások is, hogy mi mindent változtat; de addig is, te édes magyarom, valószínűleg azt fogod kérdezni velem együtt, hogyha nem változtat semmin semmit, akkor mi szükség volt a nyilatkozatot megtenni?

De elhiszed-e te édes magyarom, hogy círán és ünnepélyesen összeülnek a király, a trónörökös, a miniszterek, a főméltóságok azért, hogy a legnagyobb ünnepélyességgel egy oly nyilatkozatról vegyenek tudomást, amely fölösleges és haszontalan; mert ha semmin sem változtat semmit, akkor fölösleges s ha fölösleges, akkor haszontalan.

Jobb lesz ezt egy dajkamesébe foglalni bele s egy altató dallamot illesztve rá, eldudolni a szopós gyermekeknek. Ezek talán elhiszik, de aki írni és olvasni tud, az kinőtt a gyermekmesékből.

Kossuth Ferencz.

Debreczen, október 23.

A néppárt kudarcza Erdélyben. A néppárt tegnap vagy negy oelyen akart népgyűlést tartani Csikmegyében. Többek között Gyórfly Gyula képviselő kerületének egy pár községében is. A néppárt vezető emberei már tegnapelőtt megérkeztek s megtették az előkészületeket a gyűlésekre, melyeket Csik-

nak az utra. Fényszarusi azon halgatózott, hogy lesz-e hát valami vagy semmi se?

Hát amint a léptek közelszenek, hallik ám nemsokára a g dzájuk reszelős éneke is!

Nyomorúságomnak
Jótét eledele,
Te vigasztalsz engem
Szent Antal kenyere . . .

Fényszarusi Mihály elnevezi magát nagy vigyázatában a sötétben, ráösmervén az énekesben Gyantár Palira, az izzási hónaljman-kós, kéregető koldusra.

— Hogy a daruháj fusson el, vén fárika.

S iziben meggyújtván a gyertyát, visszatolta az ajtó závarját s elejbe kiáltott a koldusnak:

— Kend-e hé?!

Az félbeszakította a kántálást s visszaösmervén ugyancsak a hangra, felelt is készséggel:

— Hogy én ne volnék, Mihály bácsi.

Láttam messziről a világot, gondoltam, hogy ideki van kend, tudtam hogy el nem ereszt szó nélkül, ha éssrevesz. Se egy pohár

Csoda.

»Debreczen» tárczája.

Írta: **Móra István.**

Cziganyharmatos, őszi éjszakán forradó borait strázsálta Fényszarusi Mihály, úgy fordítván a feje alját, hogy a felig nyitvahagyott kunyhóajtón beáramló frissesség megoltalmazza az alátó mustgőztől.

A szüreti birka fagygyából öntött olvadó gyertya lángja hol összezsugorodott, mint egy babszem, akkorára, hol fölágaskodott magosra hosszúra, mint valami hegyes kespenge, a szerint, a hogy az élesztőszag vagy a külső levegő csapta meg.

Fényszarusi Mihály nem ezt vetette okul, hanem a rossz gyertyabelet és áldotta a faluvégi Haddlebén zsidót a haszontalan portékaért.

A Kaszás bevilágolt az ajtónyíláson s állásából a gazda tizenegy-tizenket órának becsülte az időt.

És évelődött magában hogy: az ebadta, sohase lesz reggel, holott ő már jókellvén ki aludta magát.

A hordók odabeljebb, ki vastagabban, ki vékonyan bugyogtak, beszélgettek.

Fényszarusi a haogrul ráösmert valamennyire.

— Ez a hatakós, ez a tizakós, ez a sutulás, emez az a kölcsönkért méretlen.

S ha olyik hordónak soká nem hallotta szavát, fölkelte odatárogatott hozzá, megkutatva nem akadt-e csapjukába szőlőszem, vagy megtorkallott zavarosság, szőlőmag, mi-nyeb.

Aztán ragyújtott nekiheveredett megint s számolta az irastudatlanok biztonságával hogy ha ennyi meg ennyi bozt így s úgy elad, mi esik érte?

A számadással ahogy elkészült, hirtelen ugrtetszett neki, mintha lépéseket hallana a dülön.

Oldalt a vakabiakon volt a pisztolya, felnyult ére, maga elé vette, a gyertyát meg el-tujta,

Aztán leszált a vaczokról, berekeszölte az ajtót. Jó ilyenkor a vigyázat, mert sok az irigy ember. A forradó bort elvinni bolond akarna, hisz az meg tudja védeni magát az engedetlen erejével, hanem arra van pelda elég, hogy fölverik a kunyhóajt az embernek csnpa bosszúból, kiverik a szadallót a hordából, kieresztik a borát.

Kicsiny, fatáblás ablaka volt a kunyhó-

Tusnádán reggel fél kilencz órára, Csik-Kozmáson délelőtt tizenegy órára, Csik-Szent-Mártonban délután élfhárom órára tervezték. A hol megtartották a gyűléseket, ott igen izgalmas lefolyásnak voltak azok, Tusnádán pedig egy lélek sem jelenvén meg: a népgyűlés elmarad.

Csik-Szent-Mártonban már a kora délutáni órákban nagyszámu választó gyülekezett össze a kitűzött helyen és izgatottan várta a szónokok — Zichy Aladár gróf, Molnár János, Kalmán Károly és Bonitz Ferencz megérkezését. A szónokokat megjelenésükkor a nép hangos »Le a néppárttal!« »Eljen Györfy Gyula!« kiáltásokkal fogadták és nem hagyták őket szóhoz jutni. Hasztalan próbálkozott Zichy Aladár gróf, az elnök, hatni a népre, az nem csillapodott s így kénytelen voltak a szónokok eltávozni. A polgárság Györfy életével oszlott szét.

A képviselőház legközelebbi ülése esztörtökön, október 25-én d. e. 10 órakor lesz. Ennek napirendjére a következő tárgyak lesznek kitűzve. A ma részleteiben letrgyal három törvényjavaslat harmadszori olvasása, azután a védjegyek oltalmára vonatkozó törvényeknek Marokkóban a tengeri konzuli bíróságnal történt hatálybaléptetéséről szóló miniszterelnöki jelentés, továbbá az igazságügyi bizottság jelentése a budapesti kir. főügyészség fölterjesztése folytán a büntetőtörvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felbaltalmazás tárgyában, ezután a miniszterelnök átírata a közönségi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában és végre a honvédelmi miniszternek a kormány nevében tett előterjesztése a magy. kir. honvédség egy hadosztályának a galicziai nagy hadgyakorlatokon történt részvétele tárgyában.

A képviselőház ülése.

okt. 22.

A honatyak gazdamentő akciójának heve hamarosan allább hagyott. A gazdatiszták törvényjavaslatához sokan hozzászóltak, mint a hogy helyes is volt a tervezetet tárgyalni. Amde a mai ülésre kitűzött törvényjavaslatok tárgyalása után Szily Pongrácz előadó temorzsolva beszédet így kiáltott fel: s z a-

bor nélkül. Szent Antal kendnek a jóságát fizesse meg . . .

A magát megunt ember sarokra nyitotta az ajtót az idegen, de azért ösmeretes sántának.

— No csak, kerüljön kend belől, aztán üljön ide a kis székre.

Az ajtó teljes kinyitásával elkezdett a gyertya vigan tanzolni s látni, nevetni való volt nála, hogy a megrakodott koldus alig fér be ott, hol a poczakos hordók befertek. Tele tarisznya a két hóna alatt, tele két szürüj, tele által vetőzsák a hátán.

S hozzá a félhabát letenni nem tudja, úgy al az fölszugarodtan, a hogy a görcs ti zenbét esztendeje összerántotta, oda is van szijazva a mankóhoz.

Ugy kellett istenadta embereinek féloldalt bekeszgülni a kunyhóba. Akkor köszönt csak hogy bent volt:

Adjon a teremő Uristen . . .

— Fogadj Isten.

— Bizony igazán jó lesz egy mákszem ülés . . . Olyan vagyok mint a faradt ló!

— Föl is pakolt kend ugnézem readezen.

— En Jézusom, csak kendre hagyományi mikor harmadnapja ojttem hazulról! Haromfalu sósakája, lisztec-keje, kenyere, embersége ez az én iszákomban.

Aldassék az a nagyon jó Szent Antal!

— Hanem egy ital bort ha most ad kend bizony de véré válk bennem.

Meg lezihelődött, Fényszarusi teleszitta

v a m k i á l t ó s z ó m a r a d a p u s z t á b a n . . .

Sem a termelők és dohánykertészek közti jogviszony szabályozásáról, sem az erdőmunkásokról szóló törvényjavaslathoz senki sem szolt hozzá.

Általánosságban és részleteiben elfogadták a képviselő urak a nélkül, hogy tudtak volna: mit szavaznak meg. Talán azért, mert sem a dohánykertészek, sem az erdőmunkások nem bírnak képviselő választási jogosultsággal.

Az ülés lefolyása ez volt:

Perczel Dezső elnök jelenti, hogy a miniszterelnök kíván szólni.

S z i l y Kalmán T. képviselőház! A múlt heten volt szerencsém, törvényjavaslatot e öterjeszteni a konzuli illetek szabályozásáról. Az az igazságügyi bizottsághoz lett utasítva előzetes tárgyalás végett és ez helyes de kérném a t. képviselőházat, méltóztassék ezt egyszersmind a pénzügyi bizottsághoz utasítani, miután pénzügyi természetű dolgokat is foglal magában.

Megtörténik s most Szily Pongrácz előadó szolt a termelők és dohánykertészek törvényjavaslatáról.

A törvényjavaslat — ugymond az előadó — a gyakorlati életben tapasztaltak alapján kimondja, hogy dohánykertész csak munkás igazolvánnyal bíró egyén lehet; kimondja, hogy a szerződés csak írásban köthető: megállapítja azon okokat, a melyeknél fogva egy a munkaadó, mint a munkás a szerződést felbonthatja: megállapítja a munkaadónak a munkással ép úgy, mint a munkásnak a munkaadóval szemben való kötelességét. Továbbá ezen kötelessége megszegésénél ugyanazon büntetéseket alkalmazza, a amelyeket az 1898: II. t. c. is alkalmazott. Mindezen intézkedéseknél szem előtt tartotta azt, hogy nem ró több terhet sem a munkásra, sem a munkaadóra, mint amelyek a rendszeren vezetett gazdaságokban eddig önkénti szokással lettek tevé és a melyekből következik az, hogy a felek jogos érdekeit védelmezi és biztosítja.

Az eddig alkotott munkástörvények az életben beváltak. Azok üdvös hatása érezhető. Bizton lehet tehát számítani arra, hogy ez a törvényjavaslat a törvénygyőre emelkedvén, üdvös hatást fog mutatni és a mezőgazdaságnak ezen muckaágában is tetemesen elő fogja

karczossal a lopót s félig eresztett vele egy hasas szűrőkancsót.

— No, Isten megáldja kendet, . . .

— Isten, Isten . . .

És keresztet vetett az öreg a borra, aztán ajtatos szempislogatások közt benyakalta majd az egészét.

— Jaj! Szűz anyám, még ebben a rossz lábamban is érzem, hogy dolgozik az erő.

S elcsatolta rossz lábát a mankótól, nagy szuszogással, intézkedéssel odafektette azt a jóra.

Rongyotba, szűrőpokrőczba volt a rossz láb bágyuáva, vastaggá téve az által, mint egy famozsar.

Fényszarusi szánva kérdezte:

— Aztán ez a kutya lába, hogy ez csak sose lett azóta jobban?

A koldus megcsóválta a fejét:

— Nem ez, nem . . .

— Pedig csak valami kutyaharapással kezdődött, ugy-e?

— Jaj, dehogy avval, dehogy avval, de hogy . . . Csoda volt az, csoda, Istennek különös átka . . . Hanem az Isten kendet egy még jobban megáldja, emberöljön meg egy pipa dohánynyal is . . .

Fényszarusi oda kínálta dohányzacskóját:

— Nem bánom, de emberül töltön kend belőle, mert nem hoznak ki trafikot péntekig nekem se.

Gyantár Pali czigánykodott:

— Oh, nem kell nekem, csak egy csipet . . . Mint a levesbe való safrány, csak

mozdítani a jogviszonyok szanálását. Azért e törvényjavaslatot a bizottság nevében a t. háznak általánosságban elfogadásra ajánlom. (Helyeslés. Elfogadjuk!)

E l n ö k : T. ház! Szólasra senki sincs feljegyezve. Ha tehát szólni senki sem kíván, kérdem a t. házat, elfogadjá-e a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául: igen vagy nem? (Elfogadjuk!) A ház a törvényjavaslatot általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. Következik a részletes tárgyalás.

A részletes tárgyalás során maga az előadó azt a módosítást nyújtja be, hogy a november 1-én való költözés heyyett a szerződés felbontási idejét deczember 25—31-ke közé tegyék. Elfogadják szó nélkül.

Az előadó ezután még több apró módosítást nyújt be, a melyek mind csupán a törvény szavainak precizirozását célozzák. Elfogadják.

Következik az erdőmunkásokról szóló törvényjavaslat, amibehez esetleges felvilágosítások adására a földművelésügyi miniszter Bartók József osztálytanácsost rendelte ki.

Amde felesleges volt az elővigyázat, Bartók körül egész hálót szóttek a pökök, senki sem zavarta őt nyugalmába.

S z i l y Pongrácz: T. Ház! Az erdőgazdaságokban foglalkozó munkások munkaköre egészen más lévén, mint egyéb mezőgazdasági munkásoké, ezen elterések figyelembe vételével szükséges volt az 1898: II. t. c. rendelkezéseit az erdőbirtokosok és erdőmunkások jogviszonyainak megállapítására és szabályozására némiképpen módosítani.

Ennek figyelembevételével allapítottat meg ezen törvényjavaslat, s az ugyanazon intézkedéseket tartalmazza, mint az 1898: II. t. c. s ezért a t. háznak ezen törvényjavaslatot elfogadásra ajánlom. (Elfogadjuk)

E l n ö k : Kíván valaki a törvényjavaslathoz általánosságban hozzászólni? Senki. Felteszem tehát a kérdést: elfogadjá-e a ház a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául? (Igen)

A ház a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta.

A részletes tárgyalásnál R o s s i v a l István a törvény világos szövegezése céljából stiláris módosításokat ajánl, a melyeket el is fogadnak, továbbá elfogadták azon módosítását is, hogy azon okok közé, a melyek az er-

annyi . . . Ez az én bajom pedig, a lábamé hogy elpanaszoljam, úgy kezdődött ez, tudja kend, hogy egy alkalommal erdőt árkoztam ataljában a falunak. Egy déiben, mikor ott astam, a hol, a mint beszélük: a török temető volt, csak azt erzettem én hirtelen, hogy valami végig szalad a lábom szárán. Odakaptam, — hat semmi, de semmi a világon nem volt ott. Se gyik, se kigyó, semmi, — csak az én lábam azon a hidegség-futta helyen elkezdett égni, dagadni, fájni, aztán a tégym alatt megsugorodott az in . . . Jártam én evvel papnál, orvosasszonynál, doktornal, szentkútnal: csak így halok én már meg, hallja, kend, evvel a bajjal . . . Istenem, ha ez nem lett volna! . . . Nekem is volt egy kis szőlőm a Lehegőben, — most én is így örzeném a borom, mint kend . . . Így adnék belőle a nyomorultnak, a szegénynek.

Fényszarusi elertette a szót, még egyszer megtöltötte a kancsót:

— Igyék kend, nahát! Gyógyuljon kend meg tőle . . .

Az alamizsnás áldást mondott:

— Ki mindeneket megtapasztal és jegybe vesz minden morzsalékot: adjon ezért is milliószor ennyit . . .

S legurította a második kancsó bort is.

A gazda latta, hogyan száll fejébe a jövevénynek a bor is, a földszint nehezebb kunyhóság is, — elkezdett vele ingerkedni:

— Hallja kend-e?

— Nagyon hallom, csak parancsoljon kend.

Az ördögnek cziplekszik kend evvel a

dőmunkásra elemi akadályt képeznek : a hó-fuvas is bevétessék.

Ekként a hófuvas az erdőmunkásokra elemi akadályul fog szerepelni törvény szerint is.

A vasutaknál csak törvényen kívül. A részletek tárgyalást ezzel be is fejezték.

A g o s t o n József előadó ezután beterjesztette a kereskedelmi miniszter központi statisztikai hivatal jövő évi munkatervéről, K o v a c s Pál előadó pedig ugyan csak a kereskedelmi miniszter jelentéseit vicinális engedélyekről.

A kovacs-haza-kupapusztai keskenyvágány vasútnak a kovacs-haza-csabai helyi érdekű vasút kiegészítő részét képező teherforgó szállító szárnyvonalként történt engedélyezéséről.

A magyar északnyugati helyi érdekű vasút kúti-bropkó-ország határszeli vonal részére eső tényleges építkezési és üzletberendezési tőkének felelőse és ezzel kapcsolatosan egyes építési és üzletberendezési feltételek módosításáról.

A szentlőrincz-slatina-basici helyi érdekű vasút drávaparti atrakodó állomásának s az ahhoz vezető teher szállító szárnyvonalként engedélyezéséről.

Végül a vinkovce-zupanje-szavaparti helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló törvényjavaslat.

A jelentéseket atteszik a főrendiházhoz, az utóbbi törvényjavaslatot pedig elfogadják.

E l n ö k : T. Haz! A napirend ki-
lévén merítve, a Haz legközelebbi üléset és annak napirendjét illetőleg vagyok bator a t, Haz előtt javaslatba hozni, hogy méltó-
tassék legközelebbi üléset csütörtökön délelőtt 10 órára kitűzni s megalapítani, hogy napirendre tűzessék mindenképp a ma rész-
leteiben is letárgyalt és elfogadott három t ö r v é n y j a v a s l a t harmadszori olvasása, azután a vedjegyek oltalmára vonatkozó törvényeknek Marokóban a tenger-
közúti bíróságnál történt hatálybaleptetéséről szóló miniszterelnöki jelentés, továbbá az igazságügyi bizottság jelentése a budapesti kir. főügyész felterjesztése folytán a büntető törvénykönyv 269. §-a értelmében adandó felhatalmazás tárgyában, ezután a miniszter-
elnök a közözügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányra vonatkozó királyi döntés tárgyában, és végre a honvédelmi miniszter-

nek a kormány nevében tett előterjesztése, a magy. kir. honvédség egy hadosztályának a gajiczi hadgyakorlaton történt részvétele tárgyában. Hozzájárul a ház? (Helyeslés.) Akkor ezt a Ház határozataként kijelentem és az ülést bezárom.

Az ülés 11 óra 40 perczkor végződött.

„Gazdák Biztosító szövetkezete“*)

A magyar gazdák 1-6 millió korona biztosítási alappal rendelkező „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ nemcsak megalakult, de a tűz-
ágazatban meg is kezdte már működését s Debreczen szab. kir. város és Hajdúvármegye területére a vezérképviselőseget a debreczeni gazdasági egyesület ügyvezető titkárja, min az egyesület hozzájárulása és erkölcsi támogatása mellett működő m e g b i z o t t — fogadta el.

Ezen biztosító szövetkezethez, a magyar gazdarsadalom általi megalakítását szükségessé tette a Magyarországon működő, legnagyobb részben külföldi biztosító részvénytársaságoknak az 1867. évi jégvérest követő azon ténye, hogy egymással — a szabadverseny megszüntetésével — kartell kötöttek és a biztosítási díjakat olyképp emelték fel közmegegyezéssel, hogy az új díjak a régié 50—150 százaléknak feleltek meg s a jégbiztosítás terbe nagyobb lett mint a földadó.

A biztosító részvény társaságok nagyobb része a külföldi tőkének itt Magyarországon szarzett hasznát; a Gazdák Biztosító Szövetkezete, mint tisztán a magyar gazdák által leletített intézmény, ha az évi díjbevétel a kár erítés és egyéb kiadások költséget meghaladja, a fölösleget, a hasznat — a szövetkezet tagjainak, fizetett díjuk arányában visszafizeti, illetve jövő évi díjukba tudja be; a miből önként következik, hogy a tényleges szükségletnél magasabb díjat senki sem fizet, mert a biztosító szövetkezete nem nyereszkes ezéjében alakult, hanem gátul emelte azt maga a gazdaközönség, a biztosító részvény társaságok kártelje, vagyis azon önkénye ellen, hogy a díjtételeket tetszésük szerint emelhessek.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete nem árasztja el a magyar gazdák tüzhelyét az üzlet szerző ügynökök szavaival; mert maga tudja

*) A Debreczeni Gazdasági Lapokból.

és maga érzi azt a józan magyar gazda, hogy a saját maga által megalkotott biztosító szövetkezethez — a mely az ő sajátja és a saját maga ellenőrzése alatt van — forduljon a biztosításával, avagy a külföldi tőkepenzes részvényeseknek vagyonát növelje tovább is.

A gazdaközönségnek — a saját maga érdekében — magának kell a Biztosító Szövetkezet megerősödését szerető gondoskodással elősegíteni.

Kitartás a munkában, tisztesség az üzlet minden ágában: ez az új szövetkezet irányelve.

Ha a magyar gazdaközönség bizalommal viseltetik a biztosító szövetkezet iránt, ha az ország legelső és legtekintélyesebb birtokosai után indul, a kiknek neveit a szövetkezet alapítói névsorában feltalálja, ugy a szövetkezet céljai valóra válnak.

A szövetkezet feladata a versenyt ébren tartani s e feladatnak akkor felel meg, ha fennállását minden körülmények közt biztosítja s illetve új alapokra fekteti, a melyek az intézmény habar lassu, de biztos tovább fejlődését biztosítják.

A szövetkezet nem ígér lehetetlen dolgokat, de a mit ígér, azt be is tartja.

Az új intézmény birja a kormány jó indulatát, reméli a jövőre is. Tekintélyes biztosítéki alappal, szakszerű vezetéssel rendelkezik.

A magyar gazdaközönségtől függ, hogy ezen biztosító szövetkezet — a támogatás mérvéhez képest rövidebb vagy hosszabb idő alatt az ország egyik első intézményévé fejlődjék.

Színház.

A muzslai bunkó. Tegnapeste másodszor került színre, üres ház előtt. A közönség részvétlenségét szerelnénk a darab gyengeségének betudni, mondom szerelnénk, ha több-
szöri tapasztalataink nem arra utalának, hogy nem a darab rosszasága, hanem a népszínmű általános elhanyagolása szüli a tegnaphoz hasonló üres házakat.

A darabról véleményünket már elmondtuk, ezuffal csak a szereplőket kell ismét méltánylással említenünk meg, kik mindent elkövettek, hogy a darab gyengeségeit elfeledtessék.

Félórás ottan a szomszédság, mégis hamar összeszedett öt-hat embert.

S csoda, mikor oda értek a kunyhóhoz, — nem volt ott már se kéregető, se csoda, se semmi, csak a kenyeres, lisztes, sócskás iszákok.

— Elszökött a gazember! — hujjogott Fényszarusi, Haném itt a mankója, azt eldugtam! Ez a bizonyosága milyen akasztófara való volt.

... És ámbátor a mankót Fényszarusi az ajtó megül felszurta a tető nadja közé: bizonyos helyre, nem volt annak már hire se. Az emberek nevettek:

— Bátya, megártott kendnek a borforrás, ...

Egy hét se telt bele, hire szaladt, hogy Izsákon csoda van. A sánta kéregető, Gyantár Pali kigyógyult a sántaságból. Éjszakának idején megjelent neki Szent Antal és elvitte a mankóját. Tele volt a háta akkor is alamizsnával, azt a szabadszéli szélök közt hagyta Fényszarusi Mihálnál. ... A ki nem hiszi, menjen el Izsákhöz, győződjön meg, vagy kérje el Fényszarusi Mihálytól a mankót. ... Az majd megmondja, hogy igaz-e minden?

És az emberek lekisebbítették Fényszarusit, a ki vallotta, hogy hazuggág minden; — de nem tudta a mankót elémutatni; aztán megtízszerezvén a kunyhóban hagyott alamizsnát, ájtattal vitték azt Izsákra a lábagyógyult embernek.

Átalmennék a Tiszán,
Neki Kolozsvárnak;
A szép lányok az utca
Szögelettyen várnak...

A végit összekeverte a szent Antal énekével.

— Na, mindjárt készen leszünk, — számolta magában a gazda s másik nördöböl szivott másik bort, éppen fele-forrasban levőt. Mutatásképen maga is ivott, szólván:

— Ilyet nem ivott még kend, mióta a fejt beköttöttek a kend feleséginek, ezt igya meg kend, ha szomjus!

A kéregető elvette a kancsót, belekez-
dett a verbunkosba:

— A szép fényes katonának
Gyöngy, arany élete...

Közben leprodukálta az italt nyelés nélkül.

A nóta vége sehogysem jutott eszébe, s hogy bizonykodva leült, mi szerint majd eszibe jut az neki mindjárt, — gondolkoztában egyszer csak hanyatt vágódott s ugy is maradt, hanyatt, és elkezdett horkolni.

Kint megtetszett a szürkület, látszott, hogy feketednek ki a nagy fak a homályból.

Fényszarusi Mihály csizmába lépett, feltúrta a gatyaszárat, kiöszönt a kunyhóból, el a szomszédokhoz, hogy jöjjenek csak, itt ám a csoda, izsáki Gyantár Pali kigyógyult a sántaságból.

nagy határ alamizsnával, mikor ugy sincsen kendnek asszonya, tudom.

A kötyagosodo emberben küzködött a józan hazugság a kaptos igazsággal. A küzködés előtt, pipázott, pipázott keményen, s hogy a hazugságot az igazság legyűrte, megszólalnak;

— Nem vagyok én olyan alaváló ember azért... Micsoda? Hogy engem az asszonyok ezzel a kis bajjal mindjárt lenéznének?... Mikor én a kenyeret bekeresem, a magamét mindenben megteszem!... Adjon kend még, hallja kend, egy pipa dohányt.

— Megszédíti kendet bátya... Jó lesz már, ha utnak veszi kend magát.

A gazdában az itatlan hunczutság dolgozott, látni szerette volna, hogy felejtkezik meg az italos ember a bajáról, hogy talál fölállni mankó nélkül, holott ő a mankót a második kancsó közben betette az ajtó mögé.

Nosza, tele menhetett a kívánsága, a mint a kéregető felállt s dobbantott a csizmas lábával, még a pólyásra ránehezedett.

— Engem szédítne meg egy pipa dohány?... Mondja kend, hogy sajnálja kend.

Fényszarusi fölismerte az állapotot:

— Sajnálja a sajnálók... Gyujtson kend rá... Hát egy kis bort iszik-e még?

— Ha szivesen adnak, hogy el venném a Jézus vérért. Eszem kendnek az arkan-gyalát!

A harmadik kancsó bort állva itta meg és összeüötte felemás két bokáját, dalim-közvén:

Első helyen Kállay Lujza minden szerepében kitűnő énekes nőnek kell említenünk, azután egyforma dicsőretet érdemelnek a többiek, Sziklay, Pataky, Környei, Bartha, Galyassy Paula és Makrai.

A zenekar bántó diszharmóniával kísérte a magán daloka.

A színházi folyosók. Még mindig botránnyan rondák, és veszélyesen sikosak. Talán csak nem arra várnak, hogy a közönség lekoptatja a csuszos enyvet? Így akarják megfakartatni a falkaparas költségeit? Minden esetre nagyon praktikus gondolkodásra való, csak valamely komolyabb baleset ne szorítsa meg a számítás, mert akkor talán sürgősen lesznek kényszerítve az illetékes körök a cselekvésre.

Brassói szászok a magyar színészet ellen. A brassói szászok újabb a következő fogáshoz folyamodtak, hogy az ott szépen föllendült magyar színészet továbbfejlődésének gátat vessenek. Meghallották, hogy december elsejével a Micssei színtársulata érkezik Brassóba, erre most a városi vígadó tulajdonosai elhatározták, hogy az épület színpadát, az egyetlen Brassóban, november közepén lebontatják.

Hogy pedig a német színészet kárt ne szenvedjen, a Bauer Leó nagyszabású társulatát már most Brassóba hívták, számára bérletet gyűjtnek s a színházat is bizonyára ingyen engedik át neki.

Igy aztán a magyar színészet vagy teljesen kiszorul most Brassóból, vagy csak rendkívüli áldozatok árán működhetik, mivel a színpad helyreállítása több száz forintba kerül.

Színházi műsor.

Kedden, október hó 23-án bérlet 19. sz. »A« — Egytöm gyöngyc. operette 3 felvonás. Szerdán, október hó 24-én bérlet 20. sz. B. — Nebántsvirág. Operette 4 felvonás. Csütörtökön, október hó 25-én bérlet 21. sz. »C« — A baba. Operette 4 felvonás. Pénteken, október hó 26-án bérlet 22. sz. »A« — Figaró lakadalmá. Vigjáték 5 felvonásban.

Szombaton, október hó 27-én bérlet 23. sz. »B« — A kaméliás hölgy. Színmű 5 felvonásban.

Vasárnap, október hó 28-án két előadás; délután 3 órakor felhelyárrakkal: A csillag fia. Énekes legenda 5 képben; este 7 és fél órakor rendez helyárrakkal, bérletszűnetben: A csikós. Eredeti népszínmű 3 felv.

H I R E K .

*** Iparossegédek tanfolyama.** Az iparossegédek továbbképző- és szakrajztanfolyamának felügyelő bizottsága október hó 20-án, szombaton délután tartotta meg alakuló közgyűlést. Ez ülésen elnökölt először Jovag Dobieszky Sándor a magy. államvasutak debreczeni üzletvezetője, kit a városból elköltöztet: Rösler Richard mérnök helyébe a vallás- és közoktatásügyi miniszterium folyó évi 58441. sz. a. kelt rendelettel nevezte ki a felügyelő bizottság elnökének.

A bizottság igaz örömmel és lelkesedéssel fogadta az új elnök beköszöntőjét, melyből azon reményt merítette, hogy vezetése alatt a tanfolyam nemcsak állandóvá lesz, hanem tovább is fejlődik és szervezetében évről évre erősödni fog.

A felügyelő bizottság ezen ülésen állapította meg a tanfolyam 1900—1901. évi költségvetését s elhatározta, hogy a tanfolyamban résztvevőket, ha kellő számban jelentkeznek, ismét két csoportba osztja. Az

egyik csoportban az építő iparosok (kőművesek, ácsok és asztalosok), a másik csoportban a fémiparosok (a gép-, mű-, és építőlakatosok, kovácsok stb.) kapnak oktatást a maguk iparágához tartozó rajzok készítésére, s az ipari életben szükséges általános és szakzerű ismeretekből. A rájzoktatás, mint eddig, ugyezentul vasárnapokon délelőtt 8 órától 12-ig, a többi ismeretek tanítása pedig köznapokon az esti órákban lesz az állami főreáliskola épületében. A tanfolyam ingyenes és megnyitása november 4-én, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a főreáliskola első emeleti rajztermében. Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt 9 órától 12-ig, köznapokon pedig déli 12 órakor, vagy az esti órákban a főreáliskola igazgatóságánál. Nagyon kívánatos, hogy a résztvevni szándékozók legkésőbb november 2-ig beiratkozzanak, hogy a tanfolyamok november 4-én pontosan megnyitni s a tanítást, melyhez a rendelkezésükre álló téli idő ugy is nagyon rövid, a megnyitás után azonnal megkezdeni és akadálytalanul folytatni lehessen.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium, Debreczen sz. kir. város, valamint a Debreczeni kereskedelmi és iparkamara is, mindenkor készségesen támogatják pénzszerkezelyvel a tanfolyamot; most a fiatal iparos nemzedéket a sor megmutatni, hogy nemcsak panaszok, hanem tanulni és cselekedni is tud, ha alkalom van rá.

*** Akit nem kötelez a törvény.** Sok embernek megfajult már a feje a kötelező koronaszámítás behozatala óta. Nem is csekély seg az, hogy ami tegnap még egy volt, az ma man kettőre fűdtek meg. De hát a mi törvény azt bemuszály tartani akár kelemes akár nem. Azért törvény. Annál irigylendőbb tehát a Széll Kálmán dolga. Bezzeg ő nem sokat kinlódik az átszámítással, hanem megmarad a régi fozni mellett. Ugy veh, hogy a törvény csak jambor polgárokat kötelezi, ellenben a miniszterelnököt nem. Azért miniszterelnök. A tegnapi képviselőh. ülésen osztogat-tak szét a Széll Kálmán jelentését az állandó orszagház építéséről. Ebben a jelentésben egy számadás foglaltatik, amelyen alhatatosan mindvégig a forint-rendszer dominál. Holott a jelentés a dátum szerint ez év október havában kelt. Vajjon így tartja-e be a miniszterelnök a többi törvényeket is.

*** Egy halom főispán.** Ha egy főispáni székbe egyszerre több egyént lehetne egyszerre ültetni, akkor a brassói főispáni székbe legalább 8 egyént kellene kinevezni, hogy minden aspiráns belejusson. Erre az állásra ugyancsak legújabb nem kevesebb, mint 8 jelöltet hoztak forgalomba és pedig Molnár Viktor min. tanácsoson, gróf. Bethlen Józsefen és Weer György törvényszéki elnökön kívül emlegetik még Brassóban Kiss Balint magyar-igeni földbírtokost, Deésy Zoltan marostordamegyei alispant, Pildner Ferenc és Székely Gy. országgyűlési képviselőket, Rombauer Emil kir. főigazgatót. Ember legyen a belügyminiszter, a ki ennyiből egyet úgy kiválaszt, hogy a többi is meg legyen vele elégedve.

*** Gyilkosság vagy öngyilkosság.** — Rendkívül érdekes esküdtszéki tárgyalás lesz f. hó 22-én a szabadkai törvényszék, mint esküdt bíróság előtt. Az eset f. évi május 15-én történt, a vádlott Gere Miklós, aki avval van vádolva, hogy feleséget meggyilkolt. Az említett napon, mint a vizsgálat adatai mutatják, Gere Miklós, aki feleségével rossz viszonyban élt, előbb elverte feleségét s midőn az asszony jajvezeseket revolverrel agyonlőtte.

A szabadkai rendőrség öngyilkosságnak minősítette az esetet de a vizsgálóbíró az iratok

átvizsgálása után május 25-én táviratilag rendelte el Gere Miklós letartóztatását, aki most a vizsgálati fogságban van. A megzített reneóri vizsgálat szerint u. i. Gere Miklósé, akit mint öngyilkosnak jelentettek be, a jobb bálántakába lőtt, a revolver pedig baloldalon feküdt. Továbbá egy czeruzával irt levél is maradt hátra, amely levél nem az elhunyt írása és a levelben olyan dolgok vannak fel- említve, mint az öngyilkosságnak oka, a melyek nem felelnek meg valóságuknak. A főtárgyalásra 23 tanu van beidézve. Vadlottat dr. Huszár Nándor védi.

*** A pozsonyi jogászfűsug az egyetemi körhöz.** A pozsonyi jogász tarsaskör szombati közgyűlésén tárgyalni akarta az ifjúság a debreczeni jogakadémia ifjúságnak a budapesti egyetemi hallgatók partmozgalmára vonatkozó átiratát is. Fésűs György igazgató közbelépésére még sem foglalkoztak az átirattal, a pozsonyi nemzeti párti ifjak azonban — mint tudósítónk jelenti — szombaton este gyűlést tartottak ebben a dologban. A gyűlésen Nozdroviczky Jenő indítványára elhatározták, hogy hosszabb átirattal üdvözlik a budapesti egyetemi kör vezetőségét. Az átirat, melyet száznál többen alá- irtak, szöszereint ez:

Üdvözöljük a budapesti Egyetemi Kör hazafias nemzeti és keresztény szellemű vezetőségét. A debreczeni ev. ref. akadémia ifjúság a átiratot intézett akadémiánk igazgatóságához, melyben főszozóit bennünket arra, hogy iteljük el az egyetemi kör tavalyi vezetőségét és azon nemzeti párti című kebelében vezetőket, mint olyat, mely klerikális és a néppári csalló-áivá súlyeszi az ifjúságot. Miután az ifjúság vezetésére illetékes tarsasköri elnökség az ügygel, mint a mely a kör cselját és egységét megbonthatná, foglalkozni nem akart és a választmányi gyűlésen az átirat fölött napirendre tért, mi, az ifjúságnak véle- tek rokonszenvező zöme magunk veltük a dolgot kezünkbe.

Mia debreczeni ifjúság eljára a sathelytelen itjűk, mert meggyőződést szerez- tünk arról, hogy a pozsonyi jogakadémia ifjúságához intézett átirat téves informá- cziókon alapuló rafogásokkal teit, meg- győződést szerezünk arról, hogy a néppárt csatósai és klerikális kifejezések rátok nem ilők, meggyőződünk arról, hogy a legtisztább keresztény és hazafias szellem vezérel ben- neteket.

E meggyőződésünket pedig onnan merítettük, hogy figyelemmel kísérve a nemzeti párt működését, megismertük az elveket, melyeket ez vall s melyeket az ezidei elnök programbeszédében olyan szépen kifejezett. Ez elveket határozottan magunkévá merjük tenni, mert tudjuk, hogy azok sem klerikális, sem semmi néven nevezendő felekezeti szellem mag- vat nem hintik el az ifjúság között. — Hirdessétek és terjesztétek a magasztos eszméket, hódítsatok meg az egész ma- gyar ifjúságot, romboljatok le azt a mi utatokban áll, mert az, ki e minden nemzeti eszmenyt megaban foglaló irány ellen küzd, nem méltó a magyar polgár nevére. Hasson ki az ifjúság most is az egész nemzetre, mint egykor e század első feleben.

Mert az ifjúság a legtisztább, legideá- lisabb része a nemzetnek s azok az irá- nyok és elvek, melyeket az hangoztat, ha ugy öszvé vannak forrva a nemzeti eszményne, mint a tietek, csak hirere és dicsőségére valhatnak a magyarnak. Támogasson nemes harcokban a remény és bizalom.

Nem álltok árván, van még hazánk- ban ifjúság, mely nemes célent lelkesed- ni, nemes céleért küzdeni tud.

Szóval latnivaló, hogy a vidéken is meg- vannak szolva a vélemények, csak az az egy bizonyos, hogy a debreczeni ifjúság fellépése

nagyon használt az egész magyar ifjuságnak, mert így legajább az ifjuság egyes rétegeinek gondlokozasmódjáról és elveiről tiszta képet tud nyerni az ország.

*** Pápai himnusz Nagyváradon.** A nagyváradi premontrai főgymnásiumban tegnap ülték meg a katolicizmus 900 éves jubileumát. Az ünnepély végével az ifjuság a pápai himnuszot énekelte. Ugyan derek hazafias tanárkar lehet az a nagyváradi a hol az ifjuság a pápai himnuszot énekel! Hiába, az idők jele!

*** Papp Bólint felakasztják.** P a p p Elemér gyilkosainak: Papp Belának és Zsoldics Mihálynak védői először semmisségi panaszszal tamadták meg a szathmári törvényszék kettős halálos ítéletét — ezt szeptember 13-án utasította el a Kuria. Ezenfelül kegyelmet is kérék a kegyelmi kérvényekkel a Kuria kegyelmi tanácsa foglalkozott. Értésülünk szerint a Kuria csak Zsoldics Mihályt ajánlotta kegyelemre, Papp Bólint nem. — A kegyelmi tanács vezetését felterjesztették az igazságügyminiszterhez, aki nem változtatott rajta s elküldte oda, ahol a kegyelem forrása fakad. A kegyelmi tanács határozata az igazságügyminiszter előterjesztésével együtt mar utban van a királyhoz.

*** Walter Crane és a szalvuszkonduktusz.** Szabados Sándor kecskeméti joghallgató, a kit tudvalevőleg a szocialisztikus mozgalomban fő részvételért annak idején kitiltottak a fővárosból, tegnap sürgős folyamodást intézett a belügyminiszteriumhoz, engedjék meg, hogy még e hó folyamán öt napi időtartamra visszaterhessen a fővárosba. A kérelmet azzal okolta meg, hogy meg akarja látogatni Walter Crane-t, a kinék régi ismerőse és tisztelője és megsejmelni a műveiből rendezett kiállítást. Kérdés most mar, hogy ilyen indokolás alapján megadja-e a miniszterium Szabadosnak a szalvuszkonduktuszt? Talán igen, talán nem. — De amilyen hatalmas és talán ezidőszert egyedüli fegyver a hatóság kezében, a kitiltás a szocialisták ellen, valószínű, hogy a Walter Crane kiállítás megtekintéséért nem fogja illuziózussa tenni a miniszterium ezt a fegyvert, s Szabados Sándor Budapesten bajosan szoríthat kezét régi ismerőséig, Walter Crane-el.

*** Eltűnt leány.** Egy 14 éves IV. osztályu leány az Orsolya-zárdából szombaton délelőtt eljött és azota a szülei házhoz nem ment baba. Ruházata barnás szürke ruha, drap gallér, sötétkék kalap, sárga cipő volt. Ha valaki tud hollétéről, közölje azt kiadóhivatallunkkal. — Egy nagyváradi lapból olvassuk a fenti sorokat. Eltűnt egy tizenéves leányka, eltűnt azon helyről, hova bizakodó szülei szeretetet, tisztességet tanulni küldték, eltűnt onnan, hol szeretettel kellett legyen körülveve, eltűnt nyomtalanul, hova? — senki se tudja. Az aggódó szülők most kétségbeesve keresik. Hogyan látják viszont, élve, vagy halva, s ha élve telhetik örömük a viszontlátásban, azt csak az ég tudja.

*** Affér a Népszínházban.** Hentaller Lajos országgyűlési képviselő egy delután megjelenő újságban kíméletlen támadást intézett Porzolt Kálmán népszínházi igazgató ellen. Hentaller egyik fővárosi napilap közleményéből kifolyólag írta meg a cikket, amely lap és annak írója ellen bünyfenyítőt teljelentést tettek Polónyi Géza országgyűlési képviselő és ügyvéd által. Porzolt Kálmán tegnap délelőtt Kacziány Géza és dr. Aczél Endre által provokáltatta Hentallert, aki Veszti Józsefet és Dienes Mártont bizta meg az ügy elintézésével. Miután Dienesnek ma el kellett utaznia, a tárgyalások az ő visszaérkezéssel csak holnap kezdődnek. Itt említjük meg, hogy Porzolt Kálmán, a Népszínház igazgatója, ma beadványt nyújtott be Halmos

János polgármesterhez, melyben a népszínház bizottság összehívását kéri. Az esetleg megindítandó vizsgálata csak az lehet a tárgya, hogy Porzolt vissza él-e igazgatói hatalmával vagy sem. Magánvizonyai kutatásában azonban a népszínházi bizottság nem bocsátkozik. A parbjúgy ettől egészen független, mert személyes sértésen alapul.

*** Öngyilkos örnagy.** Zágrábból táviratozzák, hogy ott Delics István nyugalmazot örnagy öngyilkoságot követett el. Az öreg katonát két lövést irányzott a jobb háltartéka felé és rövidesen kiszendvedt. Halálának oka az asztalon talált de bism sem fejezett levelekből nem tűnik ki, valószínű azonban, hogy a vezetes lépre zilalt anyagi viszonyai és kezezőtlén egészségallapja kesztették.

*** Szerelmesekre gyujtott ház.** Rémes eset történt egy debreczeni tanyán. Egy lelketlen ember, a ki megirigyelte barátja felesége boldogságát, mikor a szerelmes házaspár nyugodtan pihent a csendes hajlékban, rájuk gyujtotta a hazát. A ház elpusztult és a fiatal asszony súlyos égési sebeket szenvedett. Az esetről rendőri tudósítónk a következőkben számol be. Tegnap delután egy súlyosan sérült asszonyt szalították be a kórházba. A balkanyi földről hozták be szerkesen ott elt Szatmari Miklós vinczellerelel vadházasságban, Böthy Ferencz szőlőtelepen egy kis szalma kunyhóban laktak, melyet az éj folyamán ismeretlen tettesek rájuk gyujtottak. Szilassi Sára, így hívják az asszonyt, — vette először észre a veszélyt. Szatmari felkötve együttes erővel azon fáradoztak, hogy kijemene-küjjenek a kunyhóba onlászról szősem lehetett. Egy más után hordták ki a butorokat, agy es ruháneműeket. Az örült hurczokodás közben Szilassi Sára ruhája is tüzet fogott. A könnyű vaszon ruha, melyet az első ijedtségében magára kapott, egyszerre lángba borult. Rémes sikoltással futott ki Szilassi Sára az égő házba, kint elterült a földön s kétségbeesetten igyekezett égő ruhától szabadulni, míg Szatmari földdel igyekezett az égő ruhát oltani. Nagy nehezen sikerült eloltani az égő ruhát, de már ekkora Szilassi Sára két karja és háta súlyos égési sebeket szenvedett. Néhány napig orvos és gyógyszer nélkül egy rögtönzött sátorban feküdt — az összeégett asszony, míg végre tegnap behozták a kórházba. Az orvosok reményt fűznek a felgyógyuláshoz.

*** Halál a szindadon.** Selmeczbányán szombaton Bördy Lajos szinigazgató szombaton este a Szulamithban játszott és mikor az előadást befejezték hirtelen rosszul lett s pár perc múlva meghalt.

*** Czigány furlang.** Rég ismert alakja a rendőrségnek Rostas Imre csavargó czigány. Többször volt már befogva lopásért, rablásért, s mindannyiszor ugyancsak fáradságába került a rendőrségnek tulajrni a furlangos czigány eszen. Már hat hónapja körözik Rostas Imrét betöréses lopás miatt. És ma deieidit ki jelentkezik a rendőrségnél? — Senki más, mint a derek Rostas, hamisítatlan czigány dialektusban adva elő, hogy:

„Istalom alásson, hallottam hogy keresnek, hát eben gyűttem megudni, hogy mi bajuk van a nagyságos rendőr uraknak vélem szegény czigánnyal!”

A rendőrségnél aztán hamarosan becsukták a ravasz Rostas Imrét, aki valószínűleg ezzel akarta dokumentálni ártatlanságát, hogy maga jelentkezik.

*** Az Alsó nyirvidéki vízlecsapoló társulat 1900 évi november hó 7-ik napján delelőtt 11 órakor D-breczenben, a városhaza nagytermében tartandó évi rendes közgyűléséről meghívót küldött szét.**

T á r g y s o r o z a t :

A közgyűlés határozat képességének megállapítása és a jegyző könyv hitelesítésére két társulati tag választása.

Szavazatra jogosultak és szavazataiknak megállapítása.

Az elmúlt évről szóló jelentés bemutatása és a válatba adott munkálatok befejezéséről szóló jelentés.

Számvizsgáló bizottság jelentése.

Költségvetés és a foganatba veendő munkálatok megállapítása.

Számvizsgáló bizottság megválasztása.

A társulathoz beérkezett leírások, beadványok és kérvények elintézése, ezek közt Berger Jenő debreczeni vállalkozó 106,214 kor. 35 fillér többlet költségeinek megtérítését kérő folyamodványa.

A választmányhoz bejelentett indítványok.

Két választmányi tag választása.

A közgyűlés előtt fenti tárgysorozattal ugyan azon helyen és napon, d. e. fel 9 órakor választmányi ülés tartatik, melyre a Választmányi tag urak meg hívatnak és egyenként felkéretnek, hogy az ügy fontosságánál fogva azon okvetlen megjelenjen sziveskedjenek. Gróf. Szapáry György s. k. társulati elnök.

*** Szerencsétlenség a lakodalmou.** Az abauj-tornamegyei Buzita közsegeben vezetes szerencsétlenség történt tegnapelőtt. Hedry Aladar földbirtokos lakodalmát tartotta és ennek tiszteletére Egli Gyula gépész mozsárgyukat süített el. Nagy néptömeg allotta körül a mozsárgyukat. A harmadik lövésnél az erős töltés az egyik mozsarat kivetette a földből és a szétrobbanó vasdarabok a tömeg közé estek. A gépész 13 éves leánykáját, Egli Mariskát olyan szerencsétlenül találta egy vasdarab, hogy boltan esett össze. Bauernfreund Gizella életveszélyesen megsérült, többen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

*** Mustra az inségből.** A pankotai előjáróság furcsa aktát küldött Dalmoki Nagy Lajos alispannak. A szokatlan akta egy zacskó buza. Még pedig fekete rozsdátt buza. A pankotai előjáróság ugyanis ezzel a küldeménynyel akarja bizonyítani, hogy a gazdák adót fizetni nem tudnak, mert az iden megett a rozsdátt buzájukat. Azért halaszszak el az adóbeszedést, mert bizony a pankotai népnek most kenyere sincs. Hogy meghallgatja-e a megye közigazgatási bizottsága a pankotaiak szomorú aktájának a beszédét, az majd elvalik.

*** Simon Zsuzsa — a kis sikkasztó.** Nem a nagy regényhősnőről csak egy név rokonáról van szó. Simon Zsuzsa, debreczeni cseledeleány gyengén volt eleresztve ruha dolgában. A tél pedig fenyegetőleg közeledik s a hideg art az egészségnek. Ezt tartotta Simon Zsuzsa is es gondolt nagyot, hogy ruhához jusson. Sorra jarta vasárnap a barátait és azzal az ürügygyel, hogy templomba akar menni, mindeniktől ruhát kért el. A barátok beugrottak, felruházták, — Simon Zsuzsát, hogy tisztességgel jelenhessen meg az Ist-n házában. A furlangos leányzó azonban e helyett nyakába vette a világot és odébb allott a ruhakkal. A jó barátok most a rendőrség utján keresik.

*** Az onodói rablógyilkos kihallgatása.** Kis Toth János az onodói rablógyilkosság tettesét ma delután hallgatja ki Végh Gyula h. rendőrfőkapitány az ügyészség bíróságán.

*** Egyedül kellemes ízű természetes hashajtó szer a Ferencz József keserűvíz, miért is általában kedvelt és népszerűvé vált. A biztos és tartós hatásu Ferencz József vizet 10 világhírlapon 10 aranyéremmel tüntették ki. Nem szabadna egy háztartásban sem hiányozni.**

IRODALOM.

Irodalmi esemény. A magyar literatura hívei ez idő szerint alig beszélnek másról, mint arról a hatalmas vállalatról, a mely a Légrady testvérek kiadásában most indult meg. A 200 füzetre, vagyis tíz kötetre rugó irodalmi mű, amelynek első füzetét már szét küldték, Brehm Alfréd „Tierleben” című korszakos nagy művének magyar kiadása. Ezt a művet, amely Nemetszágon kívül is óriási feltűnést keltett, a magyar kiadóczég nem egyszerű fordításban adja a közönségnek. A magyaros átültetés eszközlői a tudomány mai színvonalához s a hazai viszonyokhoz alkal-

mazzák, a mi azt jelenti, hogy a most megindult magyar kiadás a Br-hm-féle mű összes eddig megjelent kiadásoknál értékesebb lesz, mert az évek tolyama alatt az eredeti munka némely része elavult. Az újabb megfigyelésekkel a hazai adatok felhasználásával bővített magyar Brehm olyan teljes mű lesz, amelyhez hasonló egy művelt nemzet nyelvén sem jelent meg.

Ez a vállalat mind aranyira, mind esz-közeire nézve a legnagyobb természettudományi mű, a mely magyar kiadásban napvilágot látott. Illusztrálja ezt nemcsak az, hogy tíz vastok kötetből fog állani, de az is, hogy a rendkívül becses szöveget 1800 művészi kép magyarázza, hogy 80 fekete nyomatu mű lap és 100 színes nyomatu műmelléklet járul hozzá. A mű özime: »Az állatok világa.« Szerkesztője Mchely Lajos, a magyar tudományos akadémia és öbbs külföldi tudományos társulat levelező tagja. Munkatársai Chernel István, Csiki Ernő, Kohaut Rezső és dr. Ratz István, a kik a szakirodalom legkiválóbb művelői. Hozy »Az állatok világa« mennyire felkeltette maga iránt a fi yelmet s hogy azt mily értékesnek tartják, az is bizonyítja, hogy Wlassics Gyula és Darányi Ignác miniszterek a művet közzétételben ajánlották.

A most megjelent első füzetben a majmokról van szó. A majomvilág rendkívül érdekes leírása kezdődik meg benne, oly élesen és oly színesen, hogy a laikusnak is gyönyörűségére szolgál. Ez az első füzet hű képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz, mert hát »Az állatok világa« a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A magyar Brehm kétféle kiadásban fog az olvasó közönség elé kerülni, u. m. bekötött és füzetes kiadásban.

A bekötött kiadás első kötete 1901 január hó folyamán fog megjelenni. Ezentul minden további felév egy-egy újabb kötetet fog a könyvpiacra hozni, s így öt év lefolyása alatt a 10 kötetből álló mű teljesen be lesz fejezve. Minden kötet 18 koronába fog kerülni, az egész 10 kötet ára tehát díszes félbörkötésben 180 korona. Az egész mű 200 füzetből fog állani, melynek ára 80 fillér lesz; díszes bekötési tábla 3 koronáért lesz kapható.

A bekötés háta finom chagrindörből készül, gazdag aranyozással; a bekötés táblája tartós vászonból való. Nagy súlyt vetnek az izlésre szépségre és tartósságra. Az első füzetek már ez év október havában kerülnék a könyvpiacra és azontul havonta 3-4 füzet fog megjelenni, átlag egy-egy heti időközökben.

A füzetes kiadás semmi esetre sem fog több mint 200 füzetre terjedni. Mutatványfüzetet és tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentesen küld.

CSARNOK.

Egető Rézi.

— Regény —

Kürz Alice német eredetjé után.

K. Paál István.

Folytatás.

III.

Bámulatos szép tavasz volt . . . Csinosan és fényben támaszkodott az elhat Heitzinger majorháza, a hegyalatti friss füvel bevont kőkerítésére . . . füvel, mely ily üdép, csak hegyőriasokat ekitett.

A fenyő fak galyain, melyek egy kis erdőt képeztek — világos zöld hajtások indultak; a házikók előtt elterülő kis kertekben tarka virágok virítottak; az erős őszeres tavaszi napfényvel telített levegő hegyen-völgyön vízan árasztott szét. A kiugró faragványokkal ekitett házfedél által nyújtott

árnyékban ült a lelkész, a keresztuti gazdával, előttük bor, kenyér, túró és tojással megpakolt fenyőre csiszolt fenyőfa asztal van.

Még minden érintetlen. Bár mennyire sovargó tekintettel nézte is a keresztuti gazda — nem mert hozzá nyulni, mielőtt a pap abból nem vett; ez pedig gondolatokba melyedten, széles homlokát kezére támasztva, alig tekintett az étkekre.

Az ajtón Monika lép ki. Bársony rubájában kellemes alak. Haja simán és csinosan volt hátra fűdni; a tömött összefont hajtekerceket ezüst hajtók tartották — széles karmaju hegyes kalapját csillámló aranyzsinór ékesítette; finom idomu karját fehér patyolat inguj fedte; a bársony ruhaderék, a fekete szőrüha tiszta porneklüli; a sok ranczu köntényen semmi zsirfolt, vagy más pecsét, bárha Monika a pinczében és konyhán foglalatokodott és a csörömpő kules csomagot, most illesztette csipőjére.

A lelkész feltekintett s annyi gyönyörködéssel, mennyit épen szigorú papitekintélye megengedett — tekintett a paraszt lánykára.

— Az asztalt gyorsan megterítve mondá: a főtisztelendő ur meg semmit se érintett!

Igaz, hogy az egész csekélység: de látja, ma ünnep van s ha csak egy kisse várakoznék, — tessék morzsoltkát (smären). Meg lesz két perc alatt.

A keresztuti parasztgazda vigyorgott, a lelkész fejével intett. »Jól van Monika, morzsoltkaid messze vidéken híresek, készítsd el. De ne feledkezzél meg a keresztuti gazdáról se, tudod nincs a haznál asszony s a cseléd még se tudja oly jól készíteni mint az asszony.« Monika elűnt, edes hangja messze hallatszott s mint parancsait osztogatta.

— Ez a fürge ügyes lány egyedül vezeti a gazdaságot s minden úgy megy mintha zsinórban húznák, — mondá a keresztuti gazda, bámulatos tekintettel kísérve a lányról.

— Szeretnéd, hogy m nyed legyen, — mi? —

A keresztuti gazda nem bámult azon, hogy a lelkész az ő titkos ohaját es kívánságát neki szemébe mondá . . . de szegletes homlokáról össze számolta.

— Nem akarom tagadni főtisztelendő — igen!

— É? a fiatalok mit mondanak ezekre? —

A kereszt uti gazda bosszusan simitá hátra szürke haját.

— Tóni!ak nincs elég bátorsága fellépni, fél hogy Monika elutasítja, mit aztap elviselni nem tudna; kért, hogy egy kisse még halaszszam el, míg e felől jobban meggyőződik. Monikának sok kérője van.

— Tudom jól és azért okoson tenné, hogy ha komoly nála a szándék, — sokáig ne késedelmeskedjék.

A papnak ezen vontatott hangon adott felelete a keresztuti gazdát nem épen kellemesen érintette, mert székén nyughatlanul mozgolódott.

— Persze hogy komoly, bisz bolondul a lány után: ha észre veszem, hogy más elakarná halászni előle, akkor egy szót szólok neki, fogadni mernék, hogy másnap megvan a mátkasodás.

— Annyira engedelmes Tóni?

— Gondolom, mert még soha ellent nem mondott. Különben is Monika gyermekkori játszótarsa volt, tehát mi oka lehetne engedetlenségre?

A lelkész földre szegző szürke szeméit, — Örvendek, ha a gyermekek a szülőknek engedelmeskednek, ha az apa a fegyelmet és engedelmisséget házában fenntartja és ebben ellenmondást nem tűr. Engedelmissége a gyermekeknek a szülők — az alttvalóknak a felsőbbek iránt . . . Engedelmisség istennek és azoknak kik az ő akaratát a földön hirdetik, ez az a mi a világ rendjét fenntartja. Ha tehát Tóni valójában annyira engedelmes fiú és te Monikát menyül akarod, akkor parancsold meg, hogy mint kérő lépj fel.

A keresztuti gazda székéről félig felemelkedve, szájtátva bámult a papra . . .

— Mit, — mit akar főtisztelendő ezzel mondani?

— Nohát Obermayer — még soha se

gondoltál arra, hogy a te Tónid egy más valakit szerethetne — aki nem a te izlésed szerint való lenne?

Nem! . . . erre a keresztuti gazda soha sem gondolt, az ő terve és akaratát mindég az volt, hogy Tóni és Monika egy pár legyen. Tehát nehezségbe tüközhetnék ezen akaratának kivitele? . . .

Az öreg parasztgazda elpirult. — Azért se és ha más akarna is, Monikát kell elvennie, még ma, most mindjárt, ordítja haragosan, de kisse len lapulva hozzá tevő: fel se lehet tenni, hogy a kölyök . . . de főtisztelendő! talán veit valamit észre? . . .

— Én nem szoktam kémkedni a faluban gazduram, csak gyanumat nyilvánítottam; lehet, hogy hibáztam; külömben azt gondolom, hogy még is jobb lesz, ha mindkettő tudná — hanyadán vannak; az elégerkezes pedig, mivel a lány atyja nem rég halt meg, — egyelőre titokba tartatnék. A bizonytalan viszonyok miatt, itt-ott bolondságok követetnek el. Akadályozz meg ilyenek Obermayer! . . . No de ott jön Monika a morzsoltkával.

A leányzó, a két férfi mellett foglalt helyet; de minden szívelyes kínalkozás daczára is, a földesgazda alig birt egy falatot nyelvni s mihelyt észre vette, hogy a tisztelendő indúlásra készül, ő is azonnal felkel: mely gondolatokba m-rülve ment a faíun végig.

Ajtójához támaszkodva várta a »Zerge« fogadós, ki elmélyedéséből megállítással rarta fel.

— He keresztuti gazda! ugy gondolom, hogy egykor ott fenn a hegyi tanyát megakarad venni.

— Igazad van! Csakugyan elakarod adni?

— Eladom, felhagyok a gazdalkodással s' lányomhoz — ki Fussi-beu van férjné! — költözködöm lakni.

— Hm! Erre most nem gondoltam. Kivan oda fenn?

Az »Egető Rezi«. Nem igen jól ment dolga szegénynek oda lent a Monikánál, beakart hozzam szegődni, nem akartam megfogadni; de a lányka nagyon fürge s e mellett a jószaghoz, valamint a tejjgazdasághoz is jól ért s azért felelő adtam. Mondhatom, hogy jobban meg minden, mint a hogy gondoltam. A Rezi összeszedte magát,

A keresztuti gazda szórakozottan hallgatta a mondottakat. A »Zerge« vendéglős hegyi tanyája egyike volt a legszebbeknek, tudta azt is, hogy vétel ár sem lesz nagyon magas.

— Meg ma felmennék — mondá vontatottan — két óra alatt megjárhatom.

A »Zerge« vendéglős biztatta s ő utnak indult.

A előnyös vásárra való kilátás, gondolatot más irányba terelte.

A mivel a falu egyes háza s végül a torony csúcsa a láthatarról eltűntek, egyedüli magányában a szük érdes ösvényen tovább haladva ismet a lelkész szavai felett kezdő töprenkedni.

— Tóni csakugyan nem engedelmeskednék — lelkész ez bizonyosan tudná — talán egy más lány édesgeti magához? . . . Ez lehetetlen. A falu minden lánya gondolatban elvonul előtte. Nem. Nem! . . . Ö eddig mással mint Monikával nem igen törődött. Ebben megnyugodott, mindamellott fetette magában, hogy a dolgot a lehető leghamarabb tisztába hozza. És a mint így gondolataiban elmerült, meggyorsítván lépteit, körüliötte a fák törzsei alacsonyabbak, a bokrok gyérebbek lettek s érzé, hogy puha szőnyegen lépdél.

A visszaverődő estéli fénysugaraknak pirosan aranyozott fatyolával körü övedző egy meredékesen emelkedő zöld rét oldalán feküdt e »Zerge« vendéglős fensiki tanyája.

Itt, ott kérődző tehének heverésztek; mások a hegyoldalon kényelmesen alogatva az illatos füben ereszkedtek lefelé. Az állatok nagyobb része világos fehér volt, mi a zöldfű között kellemesen vala kivehető.

Folyt köv.

KÖZGAZDASÁG.
Budapesti gabonátörsze.

okt. 23.

A készarüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	Kilós	Ár 100 kg.		Kilós	100 kilogramm ára	
		frtől	frtíg		frtől	frtíg
Tiszavidéki	76	7.35	7.60	80	7.80	07.75
"	77	7.45	7.50	81	0.	0.
"	78	7.60	7.60	82	0.	0.
Fehérmegyei	79	7.65	7.70	80	7.65	7.5
"	76	7.35	7.65	80	08.05	0.825
"	77	7.45	7.75	81	0.	0.
"	78	7.60	07.90	82	08.90	08.95
Festvidéki	79	7.70	08.	81	07.85	08.35
"	79	7.10	7.15	80	07.90	0.
"	76	7.30	7.25	81	07.95	07.95
Bánsági	78	7.45	7.30	82	7.80	08.00
"	79	7.35	07.45	81	0.	0.30
"	76	7.40	07.50	80	0.	0.
Bácskai	77	7.55	7.25	81	0.	0.
"	78	0.	0.	82	0.	0.
"	79	0.	0.	80	0.	0.
"	76	0.	0.	81	0.	0.

	Min. hekt.-ben	Arklógramm		
Rozs elsőrendű	uj	70-72	6.75	6.95
" másodikrendű	uj	—	6.70	6.80
Árpa takarmánynak	"	60-62	5.90	6.10
" égetni való	"	62-64	5.50	5.80
" serfőzdei	"	64-66	0.	0.00
Zab	uj	39-41	5.30	5.10
Tengeri bánsági	uj	—	6.40	6.50
" más nemű	"	—	0.00	0.00
Repce hánsági	"	—	13.50	14.
Öles	"	—	5.70	5.80

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. okt. 23. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400 kgm felüli) — kr. Közép p. 300-340 kg. sulyban — kr. 320 kilogram sulyban Fialat nehéz (páronként 320 kg. 96-98 kr. Fialat könnyű páronként 250 kg. sulyban 97-98 krig. Szerbiai: Nehéz p. 260 kg. sulyban 94-96 krig.

Sertéslétszám: 1900. évi okt. hó 20. napján volt készlet 36762 darab, okt. 21. felhajtott 686 drb. 1900 okt. 21 én elszállított 742 drb. okt. 22-ára maradt 36905 drb.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Kiadó lakás. 2 utcái szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető az ír. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Vas és cserépkályhák reperálását, felállítását, csövek beállítását különösen árték elfogadom. **Szilágyi Gábor** kályhás, Hatvan-u. 9. sz.

Egy két járatu malom igen jó forgalmi helyen eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál Barna Péter N.-Léta.

Joghallgató correpetornakajánlkozok, esetleg ebédért is. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Templomülés a debreczeni Deák-Ferencz-utcai íz. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Fényképészeti cikkek

gyári árban kaphatók nagyválasztékban. Amatőr urak részére a sötét kamra rendelkezésre áll. **Halász, fényképész** Piac-u. 81.

Jól jövedelmező ház

497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Ocska vasat, ocska vaskályhákát legmagasabb árban vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik udvarban.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre.

Közül a városhoz, immuuis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvetelre társakat keresek. Előjegyezhetni felholdanként is. Szobeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál. **Cs. I. pacsirta-u. 49. sz.**

Kislőd városi mésztelep

tulajdonomat képező fele részét egészségem megrongálása folytán eladói óhajom kedvező fizetési feltételek mellett. A telep gyönyörű fekvésű, modern szakszerű berendezéssel, 1200 waggon mész előállítási képességgel és nagy állandó vevőkörrel. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Schwarz Lipó** tulajdonos Kislődön, u. p. Városi Udvar Veszprémmegye.

Angol nevelő

az angol nyelvű órákat ad kezdőknek és haladóknak. Értekezhetni Ajtó utca 6.

Prelovsky András férfi szabó

Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsem tudatni, hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyapjuszövet újdonságaim megerkeztek. Hazafias kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a hazai gyártmányokra fektetem ugyan, de mind a mellett az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztékú készlet felett rendelkezem. Elvém a régi, vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözéket olcsó árban szolgáltatni.

Eladó ház.

Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

Nagy belsődi élet-kihárasítási és baleset biztosító társaság Hajdumegye részére

főügynökséget

szándékozik létesíteni Debreczen székhelyvel. Előkelő megjelenésű és agilis urak, nem a szakmából valók is kéretnek, hogy kimerítő ajánlataikat az eddigi tevékenységi kör megjelölése mellett a munka jutalmaz 7992a jelige alatt **Haasenstein és Vogler** hirdetési irodájába Budapest, Dorottya-u. 9. intézendők.

Erzsébet szőlőtelep.

Szőlővessző eladás.

A gr. Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kiűnő minőségű fajtisztá szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500.000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy burgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy-burgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 kor. 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passattuti őszi szállításra ezrenként 10 kor., 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmány.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában Debreczen, Kossuth-u. 32.

Birtokosok és gazdák!

Egyben han zó jó véleményt adnak kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle **szabadalmazott állattápporról**, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendes vérkeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami anyagilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm: **Igen tisztelt Uram!**

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állat-tápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és meggyógyítására bárkinck is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel: **Pauer István,**

Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

Védjegy

Énnélfogva egy gazda sem mulassza állatánál a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13652 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/2 kilós doboz 45 kr., 1/4 kilós doboz 90 kr.

Kapható DEBRECZENBEN Gerébi Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göczey István, Félégyházy János, Montay Barna, Kováts Gyula és Deutsch Lajos uraknál. HAJDU-SZOBOSZLÓN Weber Ede, Körner Béla, H.-BÖSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NÁNÁS-on Köröskényi Antal és Schlachta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Mórítz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dezső H.-NÁDUDVAR-on Bárány Gyula, KABÁN Rozenfeld Róza fű-

13652. sz. szabadalom szerzetében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

Ezen pár sorban fejezem ki köszönetem és elismerésem az ön által föltalált ugynevezett „Emésztést elősegítő por” nálunk tett jó hatásáért; a siker, mit elértünk, valóban meglepő, legyen meggyőződve tisztelt uram, hogy **csak hű kösség**, hol pora a nagymértékben uralkodó sertés betegségeket teljesen megszüntette, — hálás köszöneteinek nyilvánítása mellett oda fog törekedni, hogy minél több helyen és egyéneknek ismeresse emésztési porának megbecsülhetetlen értékét.

Adorján, 1900. január havában.

A község nevében: **kiváló tisztelője**

Daróczy Albert, községi főbíró

Téli kabát prémmel
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltöket és

diszitett női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, **Kistemplom-bazár.**

Divatosan diszitett
női kalap 3frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.